94: Cuma Vaktinde Alış-Veriş'in Hükmü

Musa Ebu Cafer

8 Ağu, 2017

https://ilimvecihat.com

SORU

Selamun aleykum hocam, Cuma günü namaz saatinde Allah (azze ve celle) alışverişi haram kılmış. Bunun illeti nedir? Mesela üzerine farz olmadığı halde alışveriş yapan kadın bu kısma girer mi, yada dükkanımız var biz cumaya gittik, fakat dükkanımıza alışverişin devam etmesi için üzerine cumanın farz olmadığı birisini bıraktık, bu durumda bizde sorumlu olur muyuz? Cezakumullahu hayran.

CEVAP

Aleykum selam ve rahmetullahi ve berekatuhû. Hamd âlemlerin rabbi olan Allah'a, salât ve selam efendimiz Rasûlullah'a, ehli beytine, ashabına ve yolunu takip eden mü'minlere olsun.

Cuma günü Müminlerin Cuma namazı için toplanıp Allah-u Teâlâ'yı zikretmeleri Cuma vaktini zikir ve ibadetle geçirmeleri emredilmiştir. O mübarek ve hayırlı vaktin ticaret yani gaflet içinde geçirilmesi yasaklanmıştır. Yasaklarda illet aramaya gerek yoktur. Ama şunu çok iyi bilmemiz gerekir; İslam'da yasaklanmış her şeyde zarar vardır.

Cuma namazı ile ilgili Allah-u Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Ey iman edenler! Cuma günü namaza çağırıldığı (ezan okunduğu) zaman, hemen Allah'ı anmaya koşun ve alış verişi bırakın. Eğer bilmiş olsanız, elbette bu, sizin için daha hayırlıdır.

Namaz kılınınca artık yeryüzüne dağılın ve Allah'ın lütfundan isteyin. Allah'ı çok zikredin; umulur ki kurtuluşa erersiniz.

Onlar bir ticaret ve eğlence gördükleri zaman hemen dağılıp ona giderler ve seni ayakta bırakırlar. De ki: Allah'ın yanında bulunan, eğlenceden ve ticaretten daha yararlıdır. Allah, rızık verenlerin en hayırlısıdır." *(Cuma, 9-11)*

Ashabı Kiram Cuma namazı vaktinde gelen bir ticaret kervanına koşmuşlar dünya ve meşgalesine dalmışlardı. Son ayette Allah-u Teâlâ onları kınadı. İbadetin dünya meşgalesinden çok daha hayırlı olduğunu beyan etti.

Cuma esnasında kadın, çocuk, köle ve misafir gibi kendilerine Cuma namazının farz olmadığı kimseler alış veriş yapabilirler.

Dükkânı olup cumaya giden ve yerine çocuk veya bayan bırakan kimse, eğer o dükkandan Cumayla mükellef olmayan kimseler alış veriş yaparlarsa bunda bir beis yoktur. Eğer o vakitte mükellef olan kimseler alış veriş yaparlarsa bu

caiz olmaz. Çünkü Cuma esnasında ticaret yapmak haramdır. Kuvvetli görüşe göre yapılan alış verişler fasit yani batıldır. O vakitte eşya alan kişi akit gerçekleşmediği için o malın sahibi olamaz.

Hatta kâfirler bile alış veriş yaparlarsa sahih görüşe göre onlarda şeriatla muhataptırlar. Onlarla o vakitte ticarete girmek caiz değildir.

Mükellef olanlarla alış veriş yapmak günahta yardımlaşma kısmına girer. Allah-u Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"İyilik ve (Allah'ın yasaklarından) sakınma üzerinde yardımlaşın, günah ve düşmanlık üzerine yardımlaşmayın. Allah'tan korkun; çünkü Allah'ın cezası çetindir." *(Maide, 2)*

Tavsiyem Cuma namazı esnasında dükkanı kapatmaktır. Namaz bittikten sonra açıp Allah-u Teâlâ'nın fazlını talep etmektir. Allah-u Teâlâ en doğrusunu bilendir.

Allah'a hamd ve Rasûlü Muhammed'e salât ve selam olsun. Davamızın sonu âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamd etmektir.